

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА
Управління правового забезпечення
діяльності Київської міської ради

вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01001, тел.: (044) 202 70 19
Контактний центр міста Києва: (044) 15 51, e-mail: jurist@kmr.gov.ua, сайт: kmr.gov.ua,
код ЄДРПОУ 22883141

14. 11. 2024

№ 08/230 - 1431

На № _____ від _____

Голові постійної комісії
Київської міської ради з питань
підприємництва, промисловості
та міського благоустрою
Вагану ТОВМАСЯНУ

Правовий висновок
до проекту рішення Київської міської ради
від 09.10.2024 №08/231 - 1546/ПР «Про внесення змін до рішення
Київської міської ради від 23 жовтня 2013 року № 246/9734 «Про міський
благоустрій»

В управлінні правового забезпечення діяльності Київської міської ради проведено правову експертизу проекту рішення Київської міської ради від 09.10.2024 №08/231-1546/ПР «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 23 жовтня 2013 року № 246/9734 «Про міський благоустрій».

Згідно з проектом рішення пропонується внести зміни до рішення Київської міської ради від 23 жовтня 2013 року № 246/9734 «Про міський благоустрій» відповідно до яких передбачається наділити посадових осіб (інспекторів з благоустрою) Департаменту територіального контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) правом здійснювати фіксацію правопорушень за допомогою технічних засобів, що дають змогу здійснювати фотозйомку (відеозапис).

Відповідно до пояснювальної записки до проекту рішення до рішення Київської міської ради від 13 липня 2023 року № 6870/6911 «Про оптимізацію діяльності деяких структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)» найменування Департаменту міського благоустрою виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) змінено на Департамент територіального контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) у зв'язку із чим виникла необхідність внесення змін до рішення Київської міської ради від 23 жовтня 2013 року № 246/9734 «Про міський благоустрій». Проект рішення підготовлено також, з метою можливості здійснення контролю за станом благоустрою міста Києва, у разі виявлення правопорушень державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою міста, Правил благоустрою міста Києва, затверджених рішенням

Київської міської ради від 25 грудня 2008 року № 1051/1051 за допомогою технічних засобів, що дають змогу здійснювати фотозйомку (відеозапис).

Управління позитивно сприймає прагнення суб'єкта подання проєкту рішення щодо необхідності вирішення порушеної проблематики, водночас обраний спосіб правового регулювання не узгоджується з законодавчими нормами, що діють у даній сфері правових відносин.

Так, у преамбулі проєкту рішення як на правову підставу його прийняття міститься загальне посилання на статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про благоустрій», але зазначені законодавчі акти не передбачають повноважень представницьких органів місцевого самоврядування регулювати питання щодо фіксації правопорушень інспекторами з благоустрою та відповідно наділяти певними правами посадових осіб.

Натомість преамбула проєкту рішення повинна містити посилання на відповідну структурну одиницю компетенційного нормативно-правового акта, яка регулює питання зазначені у проєкті рішення.

Зауважуємо, що стаття 19 Конституції встановлює, що органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

У зв'язку з чим зазначаємо, що питання застосування технічних засобів для здійснення фотозйомки (відеозапису) посадовими особами, що також відповідно включає питання використання зібраної інформації про особу, пов'язане із такою засадничою цінністю як право на приватне життя, яке розглядається як право фізичної особи на не втручання з боку держави та органів місцевого самоврядування зокрема.

У статті 12 Загальної декларації прав людини 1948 року встановлено, що ніхто не може зазнавати безпідставного втручання у його особисте і сімейне життя, безпідставного посягання на недоторканність його житла, таємницю його кореспонденції або на його честь і репутацію. Кожна людина має право на захист законом від такого втручання або таких посягань.

Відповідно до статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року визначено, що кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції; органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.

Міжнародним пактом про громадянські і політичні права 1966 року встановлено, що ніхто не повинен зазнавати свавільного чи незаконного втручання в його особисте і сімейне життя, свавільних чи незаконних посягань на недоторканність його житла або таємницю його кореспонденції чи незаконних посягань на його честь і репутацію (пункт 1 статті 17).

Відповідні положення знайшли відображення і в національному законодавстві України.

Так, згідно зі статтею 3 Конституцією України людина, її честь і гідність визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, а стаття 68 Основного Закону передбачає, що кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших.

Відповідно до статті 32 Конституції України ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України; не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Свою чергою положення частини другої статті 32 Конституції України передбачають вичерпні підстави можливого правомірного втручання в особисте та сімейне життя. Такими підставами є: згода особи на збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації стосовно неї, а також, у разі відсутності такої згоди, випадки, визначені законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про захист персональних даних» поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних або уповноваженої ним особи дозволяється у випадках, визначених законом, і лише (якщо це необхідно) в інтересах національної безпеки, економічного добробуту, прав людини та для проведення Всеукраїнського перепису населення.

Згідно зі статтею 7 Закону України «Про доступ до публічної інформації» розпорядники інформації, які володіють конфіденційною інформацією, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди - лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Таким чином, лише фізична особа, якої стосується конфіденційна інформація, відповідно до конституційного та законодавчого регулювання права особи на збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації має право вільно, на власний розсуд визначати порядок ознайомлення з нею інших осіб, держави та органів місцевого самоврядування, а також право на збереження її у таємниці.

З огляду на зазначені правові положення збирання, зберігання, використання та поширення зібраної під час здійснення фіксації правопорушень за допомогою технічних засобів посадовими особами (інспекторами з благоустрою) інформації про особу може розглядатися як втручанням в її особисте життя та мати відповідні негативні юридичні наслідки.

Крім того, проект рішення не містить механізму (способу) реалізації права, яким пропонується наділити посадових осіб (інспекторів з благоустрою), що не узгоджується з принципом верховенства права.

Так, у рішеннях Конституційного Суду України неодноразово наголошувалося, що визначальними елементами верховенства права є принципи правової визначеності (йдеться про умову забезпечення передбачуваності застосування правової норми), ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакового застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці та неминуче призводить до сваволі (рішення від 22 вересня 2005 року №5-рп/2005, від 29 червня 2010 року №17-рп/2010, від 22 грудня 2010 року № 23-рп/2010, від 11 жовтня 2011 року №10- рп/2011 тощо).

Крім того, того ні пояснювальна записка, ні матеріали до проєкту рішення не містять інформації щодо фінансування закупівлі відповідних технічних засобів.

Враховуючи вищенаведене, управління повертає проєкт рішення без погодження як такий, що в цілому не відповідає вимогам законодавства.

Начальник управління

Валентина ПОЛОЖИШНИК